

CÀ PHÊ PHI LỢI NHUẬN 16/06

CÁCH XÁC ĐỊNH VẤN ĐỀ/NHU CẦU KHI PHÁT TRIỂN DỰ ÁN CỦA QUỸ CỘNG ĐỒNG RÚT NGẮN KHOẢNG CÁCH 2016

Tiếp nối những hoạt động về chủ đề phát triển cộng đồng, buổi cà phê sáng ngày 16/06/2016 tại Trung tâm LIN xoay quanh việc các tổ chức phi lợi nhuận xác định vấn đề/nhu cầu khi phát triển một dự án phát triển cộng đồng. Khách mời của buổi NPO Cà Phê này gồm anh Sơn - Phó Giám Đốc & Điều Phối Viên Dịch Vụ dành cho các tổ chức phi lợi nhuận tại LIN, cô Lan – Chi Hội Trưởng Chi hội Bảo trợ Trẻ em Hóc Môn (CEPORER Hóc Môn) và chị Mai – Điều Phối Viên của Cơ sở Bảo trợ Xã hội Thảo Đàn.

Mở đầu buổi cà phê sáng là chia sẻ của khách mời về kinh nghiệm thực tế trong quá trình làm việc với cộng đồng để xác định nhu cầu có thực của họ. Ba khách mời đã nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xác định nhu cầu của các bên liên quan trong một dự án, nhất là đối tượng thụ hưởng. Tùy từng đặc thù của vấn đề ở từng cộng đồng khác nhau mà chúng ta phải khảo sát để biết nhu cầu cấp thiết của họ là gì, sau đó xây dựng mô hình hoạt động dự án có hiệu quả chắc chắn nhất. Như vậy, người thực hiện dự án hay nhà tài trợ không thể chủ quan cho rằng vấn đề mình thấy được chính là vấn đề của cộng đồng, bởi vì có thể nhu cầu của họ không phải là giải quyết vấn đề đó. Các khách mời đều đồng ý rằng phải lắng nghe cộng đồng, hiểu hết vấn đề tại đó mới phân tích dự án được, để khi thực hiện dự án không bị thay đổi quá nhiều so với kế hoạch ban đầu.

Khó khăn của tổ chức phi lợi nhuận còn đến từ nhà tài trợ như áp lực giải ngân. Đây là một vấn đề nan giải bởi vì tổ chức phải tìm đúng đối tượng để hỗ trợ nhưng nếu không giải ngân được số tiền tài trợ sẽ ảnh hưởng đến các dự án sau của tổ chức và mất đi mối tương quan với nhà tài trợ. Để giải quyết vấn đề này, các tổ chức phi lợi nhuận phải tạo nên tiếng nói chung nhằm thỏa thuận với các nhà tài trợ để họ tin tưởng chúng ta, có như vậy áp lực giải ngân mới không còn.

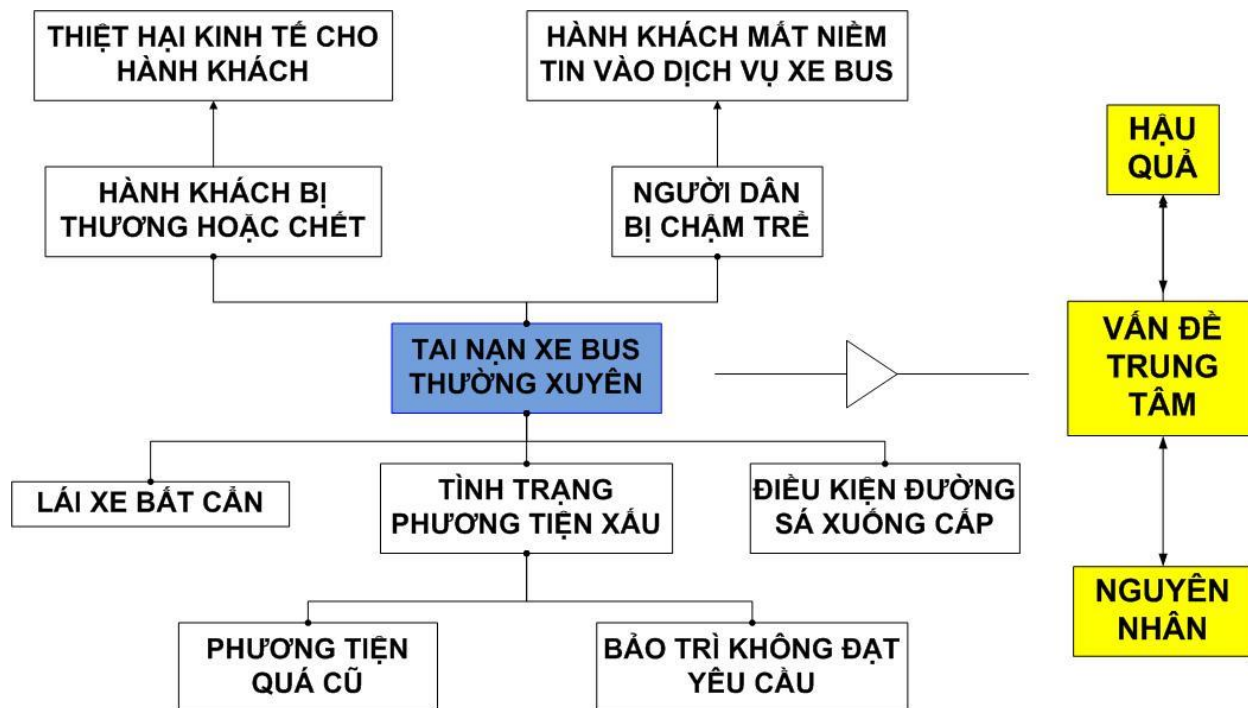
Ngoài ra, những khó khăn từ chính cộng đồng được khảo sát là một vấn đề rất được quan tâm trong buổi chia sẻ này. Thứ nhất, khi cộng đồng được khảo sát, họ thường chỉ chú ý đến mặt cơ sở hạ tầng trong khi các vấn đề về đời sống tâm lý rất cần được hỗ trợ. Ví dụ như trường hợp một đứa trẻ bị tổn thương về mặt tình cảm và gia đình của em cần được hỗ trợ để có thể nhận ra được vấn đề này, sau đó giúp em lấy lại cân bằng trong cuộc sống gia đình thì cộng đồng thường không nhận ra. Thứ hai, khó khăn cũng xuất phát từ chính quyền địa phương khi mà người thực hiện dự án mất nhiều thời gian kết nối với chính quyền để thông qua dự án, từ đó lại có áp lực thời gian từ nhà tài trợ.

Chủ đề được thảo luận sôi nổi nhất trong buổi cà phê sáng là kỹ thuật để thu thập ý kiến, thông tin từ người dân trong cộng đồng khi khảo sát xác định nhu cầu. Các cách được nêu ra là thảo luận nhóm, bảng câu hỏi, bảng khảo sát hay bảng lượng giá, phương pháp đánh giá nhanh có sự tham gia của người dân, phương pháp vẽ bản đồ... Ngoài ra, người đi khảo sát cần có sự chuyên nghiệp trong việc tiếp cận các đối tượng khác nhau trong cộng đồng để thu thập thông tin chính xác và hữu ích nhất, chẳng hạn như tạo được mối quan hệ với những người nổi trội và uy tín trong cộng đồng, có được sự hỗ trợ từ chính quyền địa phương, và khi tiếp cận với đối tượng thụ hưởng thì cần có kỹ năng quan sát tốt, thành thạo kỹ thuật xây dựng câu hỏi. Sau khi thu thập thông tin thì cần có một bước tổng hợp và sắp xếp thứ tự ưu tiên các nhu cầu dựa vào tính cấp thiết, nguồn lực của dự án, khả năng thực hiện và tiêu chí của nhà tài trợ.

Tùy vào từng đối tượng và mục đích của dự án, chúng ta có những cách khảo sát khác nhau. Ví dụ như khi đi khảo sát về dự án giếng nước của CEPORER Hóc Môn, cô Lan nói rằng khảo sát bằng cách đọc câu hỏi cho bà con biểu quyết, sau đó làm việc với bên chính quyền để thông qua dự án. Còn chị Mai khi làm dự án nâng cấp đô thị thì để người dân đánh dấu vào bản đồ khu vực họ sống chỗ nào rác nhiều, song

song đó trao đổi thường xuyên với người dân để gần gũi hơn với họ và hiểu họ hơn. Còn với chị Dung - một người tham dự buổi cà phê - đến từ chương trình "Tình Thân", việc xác định nhu cầu của cộng đồng mà tổ chức này hỗ trợ đều từ việc quan sát cũng như kinh nghiệm lâu năm tiếp xúc với các nhóm người trong cộng đồng này. Như vậy, mỗi tổ chức có thể có các cách tiếp cận khác nhau nhưng điều quan trọng nhất là phải xem xét phương pháp mình dùng có phù hợp với cộng đồng mình đang hỗ trợ hay không. Một vấn đề cũng cần lưu ý là khi thực hiện khảo sát phải minh bạch và nói rõ cho cộng đồng biết đây là khảo sát gì cũng như không hứa hẹn tài trợ, tránh gây hiểu lầm.

Sau phần chia sẻ kinh nghiệm thì buổi cà phê sáng có một phần thực hành kỹ thuật xác định vấn đề. Người tham dự chia thành hai nhóm để vẽ cây vấn đề với ví dụ như sau:

(Ví dụ được trích từ bài giảng của TS. Hà Minh Trí (ĐH Mở) trong tập huấn về Phát triển Cộng đồng và xác định nhu cầu tổ chức ngày 4&5/6 tại Trung tâm LIN)

Sau thời gian thảo luận, nhóm thứ nhất trình bày với vấn đề "Trẻ nhập cư từ 12 đến 16 tuổi bỏ học tại phường tân thuận tây, quận 7" và nhóm thứ hai trình bày về "Thực phẩm không an toàn – rau ở Củ Chi". Thông qua làm việc nhóm, và góp ý từ người tham gia, cả hai nhóm đều xác định được đâu là nguyên nhân và hậu quả thực tế của các vấn đề được nêu ra một cách chi tiết và rõ ràng. Thông qua phần thực hành, người tham dự hiểu được cách xác định và phân tích vấn đề, từ đó giúp ích cho việc chọn những vấn đề phù hợp nhất nằm trong khả năng giải quyết của tổ chức và cộng đồng để trước mắt có thể điền vào bảng Ý tưởng dự án gửi về LIN trước hạn nộp là ngày 30/6, và xa hơn nữa là việc triển khai thực hiện dự án.

Kết thúc buổi cà phê sáng là phần giải đáp thắc mắc liên quan đến đến mẫu Ý tưởng dự án và các hoạt động của quy trình tài trợ của Quỹ Cộng Đồng Rút Ngắn Khoảng Cách vì Phát Triển Cộng Đồng 2016. Chuỗi sự kiện Cà phê sáng tại Trung tâm LIN giúp những người tham dự có những buổi chia sẻ kinh nghiệm thực tế trong công tác phát triển cộng đồng để chuẩn bị tốt hơn cho vòng tài trợ này nói riêng và cho việc phát triển cộng đồng nói chung.